

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Magyarország az első „volt kommunista” ország, amely csatlakozott az Európa Tanácshoz és 1990. november 6-án aláírta az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről Szóló Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény). Noha volt némi nyomás az Igazságügyi Minisztériumon, hogy biztosítsa: Magyarország lesz az első állam a régióban, amely ratifikálja az Egyezményt, az a döntés született, hogy alaposan megvizsgálják a magyar jogrend összhangját a strasbourgi esetjoggal és előkészítik azokat a jogszabályokat, amelyek elfogadására az Egyezményhez kapcsolódó joggyakorlat alapján szükség van. Ennek megfelelően az akkori igazságügyi államtitkár-helyettes vezetésével egy tárcaközi bizottságot hoztak létre, amely áttekintette a magyar jogrendet a strasbourgi esetjog tükrében,¹ továbbá született egy a magyar jogrend előzetes egyezménykonformmá tételéről szóló átfogó tanulmány.² A javaslatok fényében az Országgyűlés számos jogszabályt módosított.

Az Állam- és Jogtudomány 2017-es különszámának célja annak áttekintése, hogy mintegy négyszáz marasztaló ítélettel³ és 25 évvel később hogyan értékelhető az emberi jogok magyarországi állapota az Egyezmény fényében. A tanulmányok fókuszában a Magyarországgal szembeni ügyek, továbbá a nemzeti jogrend szempontjából releváns strasbourgi joggyakorlat állnak. Ugyanakkor az Egyezmény mint „élő instrumentum”⁴ egyes cikkeinek tartalma kizárólag a kapcsolódó esetjogon keresztül ismerhető meg, ezért a szerzők a magas szerződő fél kilététől függetlenül ismertetik a strasbourgi joggyakorlatot, illetve az Európai Emberi Jogi Bíróság által alkalmazott tesztek, sztenderdek, valamint a strasbourgi mechanizmus és a nemzeti jogrend közötti feladatmegosztás érdekében alkalmazott technikákat.

Jelen különszám szerkesztőiként ezúton köszönjük, hogy a folyóirat Szerkesztősége megteremtette a lehetőséget, hogy az Egyezmény magyarországi hatálybalépésének 25. évfordulóján számot adjunk Európa legfontosabb regionális emberi jogi dokumentumának érvényesüléséről, negyedévszázados joggyakorlatáról. Köszönjük Ganczer Mónika felelős szerkesztő folyamatos és lelkiismeretes bábáskodását a különszám születésénél, Ignác Iringó kutatási asszisztenciáját, Mészáros Katalin olvasószerkesztő aprólékos, minden részletre kiterjedő szövegápolását, valamint Pintér József tördelő nyomdai előkészítésben nyújtott gondos munkáját. Köszönet

¹ A magyar modell ismertetésére lásd Andrew DRZEMCZEWSKI: „Ensuring Compatibility of Domestic Law with the European Convention on Human Rights Prior to Ratification: The Hungarian Model. Introduction to a Reference Document” *Human Rights Law Journal* 1995/7–9. 241–260.

² BÁN Tamás – BÁRD Károly: „Az Európai Emberi Jogok Egyezménye és a magyar jog” *Acta Humana – Emberi Jogi Közlemények* 1992/6–7. 3–162.

³ Lásd echr.coe.int/Documents/Stats_violation_1959_2015_ENG.pdf.

⁴ *Tyrrer v United Kingdom*, Judgment of 25 April 1978, no. 5856/72, ECHR 2.

illeti továbbá Lánkos Petra Leát Sajó András professzor úr, volt magyar strasbourggi bíró jelen kötetben megjelent tanulmánya angol eredetijének fordításáért.⁵ Hálával tartozunk az anonim lektorok értékes megjegyzéseikért, és módosítási – sokszor strukturális, többször szövegszerű, de mindig konstruktív javítási – javaslataikért.

Budapest, 2017. október 16.

A különszám szerkesztői

⁵ SAJÓ András: „The Social in the Private: A Genealogy of »Private Life«” in Josep CASADEVALL [et al.] (szerk.): *Essays in honour of Dean Spielmann* (Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2015) 567–576.